

Sygn. akt VII U 1328/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Włodzimierz Czechowicz
Protokolant:	sekretarz sądowy Aneta Rapacka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 kwietnia 2017 r. w Warszawie

sprawy M. S.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o emeryturę rolniczą

na skutek odwołania M. S.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 4 lipca 2016r., nr (...)

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 4 lipca 2016 roku znak (...) w ten sposób, że przyznaje M. S. prawo do emerytury rolniczej od dnia 1 czerwca 2016 roku,**
- 2. nie stwierdza odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.**

Sygn. akt VII U 1328/16

UZASADNIENIE

Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, decyzją z dnia 4 lipca 2016 roku znak: (...), odmówił M. S. prawa do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia podniósł, iż z wniosku o emeryturę wynika, że mąż ubezpieczonej jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 0,8125 ha oraz współwłaścicielem gruntów o powierzchni 0,3876 ha i 0,1169 ha, które również stanowią gospodarstwo rolne. Na tej podstawie organ rentowy uznał, że ubezpieczona nie zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r., poz. 277 ze zm.) (decyzja z dnia 4 lipca 2016 r., znak: (...), k. 31 a.r.).

W dniu 9 sierpnia 2016 r. **M. S.** wniosła odwołanie od powyższej decyzji. Wskazała w nim, że jej mąż, z którym pozostaje w nieoficjalnej separacji, zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, natomiast obecnie prowadzi działalność gospodarczą w zakresie podnajmu magazynu o powierzchni 2000 metrów⁽²⁾ wraz z terenem przyległym na rzecz firmy (...) z siedzibą w W.. Z kolei pozostałą część działki wynajmuje firmie (...) z siedzibą w Z.. Ubezpieczyła

zaznaczyła także, że wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Legionowie, ustanowił pomiędzy nią, a mężem rozdzielność majątkową, powstałą na skutek zawarcia małżeństwa w dniu 10 lutego 1979 r. przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w J., zgodnie z aktem małżeństwa o oznaczeniu (...) z dniem 27 lipca 2016 r. (odwołanie z dnia 9 sierpnia 2016 r. k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 23 sierpnia 2016 r., Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. W uzasadnieniu organ rentowy powołał się na treść art. 19 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników wskazując, że emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny określony w ust. 1a i 1b oraz podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres, co najmniej 25 lat z uwzględnieniem art. 20. Z kolei w myśl art. 19 ust. 2 emerytura rolnicza przysługuje także ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek 55 lat, podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat oraz zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej. Stosownie zaś do treści art. 20 ust. 1 powołanej ustawy do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt. 2, ust. 2 pkt. 2 i ust. 3 zalicza się okresy: podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990, prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, prze dniem 1 stycznia 1983 r. oraz okresy, od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi. Organ rentowy wskazał, że udowodniony przez odwołującą okres ubezpieczenia emerytalno-rentowego, jaki został uwzględniony do ustalenia prawa do świadczenia wynosi 35 lat i 5 miesięcy i jest to okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 stycznia 1978 r. do dnia 31 grudnia 1982 r., od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 31 grudnia 1990 r. i od dnia 1 stycznia 1990 r. do dnia 31 maja 2013 r. Przepis art. 28 ust. 4 powołanej ustawy stanowi natomiast, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem lub współwłaścicielem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów ustawy o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego. Organ rentowy zaznaczył, że zgodnie z treścią zaświadczenia z dnia 27 czerwca 2016 r. wydanego przez Wójta Gminy W. małżonek odwołującej J. S. jest płatnikiem podatku rolnego w gminie W. za użytki rolne o powierzchni: 0,8125 ha fiz. (0,6651 ha przeliczeniowych), 0,3876 ha fiz. (0,3342 ha przeliczeniowe) – współwłasność, wynosząca 2/5 części oraz 0,1169 ha fiz. (0,0859 ha przeliczeniowych) – współwłasność, wynosząca 2/6 części. Uwzględniając przepisy prawa oraz zgromadzony materiał dowodowy, w ocenie organu rentowego, zarówno odwołująca, jak i jej małżonek nie zaprzestali prowadzenia działalności rolniczej. Na dzień wydania zaskarżonej decyzji, przepis art. 28 ust. 4 korzystał bowiem z domniemania prawnego, dotyczącego prowadzenia działalności rolniczej, które nie zostało obalone. W konsekwencji organ rentowy uznał, że zaskarżona decyzja została wydana prawidłowo, a odwołanie, jako bezzasadne powinno zostać oddalone (odpowiedź na odwołanie z dnia 23 sierpnia 2016 r. k. 4-5 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. S., urodziła się w dniu (...) W dniu 3 czerwca 2016 r. ubezpieczona złożyła w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wniosek o emeryturę rolniczą. Wskazała w nim, że aktualnie pozostaje w związku małżeńskim z J. S., który jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 0,8125 ha oraz współwłaścicielem gruntów o powierzchni 0,3876 ha i 0,1169 ha, które również stanowią gospodarstwo rolne. Podkreśliła, że jej mąż zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, natomiast obecnie prowadzi działalność gospodarczą w zakresie podnajmu magazynu o powierzchni 2000 m⁽²⁾ wraz z terenem przyległym na rzecz firmy (...) z siedzibą w W.. Pozostałą część działki wynajmuje natomiast firmie (...) z siedzibą w Z.. Z kolei ona, jako jego żona pomagała mu w prowadzeniu powyższego gospodarstwa rolnego w latach 1976-2013. Zaznaczyła, że od 2016 r. pozostaje z mężem w nieoficjalnej separacji oraz rozdzielności majątkowej, ustanowionej wyrokiem Sądu Rejonowego w Legionowie z dnia 3 sierpnia 2016 r. W związku z powyższym, od tego czasu nie prowadzi ona wraz z mężem ww. gospodarstwa rolnego. Stwierdziła także, że aktualnie nie posiada wiadomości, czy jej mąż nadal jest właścicielem ww. gruntów rolnym, albowiem J. S. nie chce jej udostępnić dokumentów o aktualnym stanie prawnym gospodarstwa (wniosek z dnia 3 czerwca 2016 r. k. 1, oświadczenie z dnia 3 czerwca 2016 r. k. 22 a.r.).

Po rozpatrzeniu wniosku z dnia 3 czerwca 2016 r., Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział Terenowy w N. wydała zaskarżoną decyzję, znak: (...). W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia organ rentowy podniósł, iż z wniosku o emeryturę wynika, że mąż ubezpieczonej jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 0,8125 ha oraz współwłaścicielem gruntów o powierzchni 0,3876 ha i 0,1169 ha, które również stanowią gospodarstwo rolne. Na tej podstawie organ rentowy uznał, że ubezpieczona nie zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2016 r., poz. 277 ze zm.) (decyzja z dnia 4 lipca 2016 r., znak: (...), k. 31 a.r.).

Sąd Okręgowy ustalił, że M. S. (z domu G.), w dniu 10 lutego 1979 r., zawarła związek małżeński z J. S., który wówczas był właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 0,8125 ha oraz współwłaścicielem gruntów o powierzchni 0,3876 ha i 0,1169 ha, które również stanowią gospodarstwo rolne. Powyższe grunty rolne mąż ubezpieczonej nabył w drodze zawarcia umowy kupna-sprzedaży z małżeństwem W. i W. U., potwierdzonej aktem notarialnym za (...) W latach 1976-2013 r. ubezpieczona prowadziła wraz z mężem powyższe gospodarstwo rolne i z tego tytułu w okresach: od dnia 1 stycznia 1978 r. do dnia 31 grudnia 1982 r., od dnia 1 stycznia 1983 r. do dnia 31 grudnia 1990 r., od dnia 1 stycznia 1991 r. do dnia 31 marca 2012 r. oraz od dnia 1 kwietnia 2012 r. do dnia 31 maja 2013 r. podlegała ubezpieczeniu społecznemu rolników. Do końca maja 2015 r. J. i M. S. zamieszkiwali wspólnie w domu w Ł., a okresowo także w budynku w restauracji w Z.. Podczas trwania małżeństwa pomiędzy małżonkami zaczęło dochodzić do konfliktów na tle finansowym. Powyższe doprowadziło do tego, że wyrokiem z dnia 3 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Legionowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich ustanowił rozdzielność majątkową, pomiędzy J. S. i M. S., powstałą na skutek zawarcia małżeństwa w dniu 10 lutego 1979 r. przed Kierownikiem Urzędu Stanu Cywilnego w J., zgodnie z aktem małżeństwa o oznaczeniu (...) z dniem 27 lipca 2016 r. J. S. aktualnie utrzymuje się z renty, a nadto rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w postaci restauracji (...) w Z.. Prowadzi także wynajem hal magazynowych oraz terenu pod stację (...). Ubezpieczona z kolei nie osiąga żadnych dochodów i utrzymuje się z zapomogi finansowej udzielanej jej przez znajomych oraz członków rodziny. Od chwili wyprowadzki ze wspólnego miejsca zamieszkania, ubezpieczona nie kontaktuje się z mężem z własnej inicjatywy (wyrok Sądu Rejonowego w Legionowie III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich z dnia 3 sierpnia 2016 r. wraz z uzasadnieniem k. 11-16, zeznania świadka G. G. k. 42-44, zeznania świadka P. S. k. 42-44, zeznania odwołującej k. 41-44 a.s., odpis skrócony aktu małżeństwa k. 4, kwestionariusz dotyczący okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników k. 5, zaświadczenie z dnia 3 czerwca 2016 r. k. 612, akt notarialny k. 16-20 a.r.).

Jak wynika z zaświadczenia wystawionego przez Wójta Gminy W. w dniu 27 czerwca 2016 r. ubezpieczona M. S. nie figuruje w rejestrach wymiarowych Urzędu oraz nie jest podatnikiem podatku rolnego, leśnego i od nieruchomości. Z kolei J. S. jest podatnikiem podatku rolnego w gminie W. w tym za użytki rolne o powierzchni 0,8125 ha (0,6651 ha przeliczeniowych), 0,3876 ha fiz. (0,3342 ha przeliczeniowe) – współwłasność, wynosząca 2/5 części oraz 0,1169 ha fiz. (0,0859 ha przeliczeniowych) – współwłasność, wynosząca 2/6 części (zaświadczenie z dnia 27 czerwca 2016 r. k. 25 a.r.).

Decyzją z dnia 4 lipca 2016 r., znak: (...), Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił M. S. prawa do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu swojego rozstrzygnięcia podniósł, iż z wniosku o emeryturę wynika, że mąż ubezpieczonej jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 0,8125 ha oraz współwłaścicielem gruntów o powierzchni 0,3876 ha i 0,1169 ha, które również stanowią gospodarstwo rolne. Na tej podstawie organ rentowy uznał, że ubezpieczona nie zaprzestała prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (decyzja z dnia 4 lipca 2016 r., znak: (...), k. 31 a.r.).

Od niekorzystnej dla siebie decyzji organu rentowego, M. S. złożyła odwołanie do tut. Sądu, inicjując tym samym niniejsze postępowanie (odwołanie . k. 2 a.s.).

Powyższy stan faktyczny, Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach niniejszej sprawy, jak również w aktach rentowych odwołującej. Zdaniem Sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były

one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy.

Zeznania świadków G. G. (k. 42-44 a.s.) oraz P. S. (k. 42-44 a.s.) są logiczne, wewnętrznie spójne oraz wzajemnie się uzupełniają. Wszyscy świadkowie zgodnie wskazywali na brak prowadzenia jakiejkolwiek działalności rolniczej przez ubezpieczoną. Wskazali, że kontaktuje się ona z mężem sporadycznie i nie pracuje w jego gospodarstwie rolnym. On sam jest osobą schorowaną i aktualnie utrzymuje się z renty, a nadto rozpoczął prowadzenie działalności gospodarczej w postaci restauracji (...) w Z.. Prowadzi także wynajem hal magazynowych oraz terenu pod stacją (...). Ubezpieczona z kolei nie osiąga żadnych dochodów i utrzymuje się z zapomogi finansowej udzielanej jej przez znajomych i członków rodziny. Należy zauważyć, że świadkowie posiadają taką wiedzę z uwagi na zamieszkiwanie w bliskiej odległości od gospodarstwa męża wnioskodawczyni, a nadto należą do członków jej rodziny i sami udzielają jej wsparcia finansowego z uwagi na brak osiągnięcia przez nią jakichkolwiek dowodów. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do odmówienia wiarygodności ich zeznaniom. Zeznania odwołującej M. S. (k. 41-44 a.s.), jako spójne i tożsame z zeznaniami świadków również zostały uznane za wiarygodne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie M. S. od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 4 lipca 2016 r., znak: (...) jest zasadne i jako takie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznych rolników (Dz. U. z 2016 r., poz. 277 ze zm.) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek 55 lat, jeśli jest kobietą, albo 60 lat, jeśli jest mężczyzną;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 30 lat;
- 3) zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej.

Natomiast w świetle art. 28 ust. 4 pkt. 1 cytowanej ustawy uznaje się, że emeryt lub rencista zaprzestał prowadzenia działalności rolniczej, jeżeli ani on, ani jego małżonek nie jest właścicielem (współwłaścicielem) lub posiadaczem gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym i nie prowadzi działu specjalnego, nie uwzględniając gruntów wydzierżawionych, na podstawie umowy pisemnej zawartej co najmniej na 10 lat i zgłoszonej do ewidencji gruntów i budynków, osobie niebędącej:

- a) małżonkiem emeryta lub rencisty;
- b) jego zstępnym lub pasierbem;
- c) osobą pozostającą z emerytem lub rencistą we wspólnym gospodarstwie domowym;
- d) małżonkiem osoby, o której mowa w lit. b lub c.

W niniejszej sprawie M. S. spełniła wszystkie przesłanki do nabycia prawa do emerytury. Sporna pozostawała jedynie kwestia prowadzenia działalności rolniczej z uwagi na to, iż jej mąż J. S. jest właścicielem gospodarstwa rolnego. Posiłkując się przepisem art. 28 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznych rolników, który precyzuje przesłanki pozwalające ustalić zaprzestanie prowadzenia działalności rolniczej, organ rentowy uznał, że skarżąca takiej działalności nie zaprzestała.

Podkreślenia wymaga, że przy interpretacji powyższych przepisów należy wziąć pod uwagę również inne regulacje zawarte w ustawie o ubezpieczeniu społecznym rolników, co doprowadzi do kompleksowego, całościowego spojrzenia na zagadnienie zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej. Sama działalność rolnicza posiada bowiem definicję legalną i zgodnie z art. 6 pkt. 3 omawianej ustawy oznacza działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej. Rolnikiem z kolei w rozumieniu art. 6 pkt. 1 jest pełnoletnia

osoba fizyczna, zamieszkująca i prowadząca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność rolniczą w pozostającym w jej posiadaniu gospodarstwie rolnym, w tym również w ramach grupy producentów rolnych, a także osobę, która przeznaczyła grunty prowadzonego przez siebie gospodarstwa rolnego do zalesienia.

Sąd Okręgowy wskazuje na rozbieżne rozumienie prowadzenia działalności rolniczej wedle definicji ustawowej (działalność na własny rachunek), a więc odnoszącej się do całej ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, w stosunku do określonego a contrario zaprzestania działalności, które to określenie obejmuje również małżonka ubezpieczonego rolnika. Powyższe przepisy były już wielokrotnie przedmiotem wykładni sądów powszechnych oraz Sądu Najwyższego. Niezwykle istotna jest tutaj uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 maja 2004 r., (II UZP 5/04), której sentencja wprost wskazuje, że wypłata części uzupełniającej świadczenia rolnika, który będąc właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego faktycznie nie prowadzi w nim działalności rolniczej w rozumieniu art. 6 pkt. 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników nie ulega zawieszeniu na podstawie art. 28 ust. 1 i 3 w związku z ust. 4 tej ustawy.

Co prawda powyższa uchwała dotyczy wypłaty części uzupełniającej świadczenia, jednak przesłanka przy zawieszeniu, jak również przy ustaleniu prawa do emerytury w postaci zaprzestania prowadzenia działalności jest tożsama. Słuszne bowiem wydaje się interpretowanie tej przesłanki zawartej w art. 19 ust. 2 pkt. 3 ustawy poprzez pryzmat art. 28 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Przy ustalaniu zaistnienia przesłanki zaprzestania działalności rolniczej należy zatem brać pod uwagę ścisłą definicję prowadzonej działalności, tj. dotyczącej jej faktycznego wykonywania na własny rachunek. Taki pogląd wyrażony jest również w przyjętej linii orzeczniczej, która przekonuje także Sąd Okręgowy. Jak przyjął Sąd Apelacyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 30 października 2012 r., w sprawie III AUa 629/12, podleganie rolniczemu ubezpieczeniu uzależnione jest od faktycznego prowadzenia działalności rolniczej przez co m.in. należy rozumieć przyczynianie się do właściwego funkcjonowania gospodarstwa rolnego, czyli wykonywanie takich w nim prac, bez których zasadnicze funkcje gospodarstwa nie mogą być realizowane. Natomiast ustanowione w art. 28 ust. 4 omawianej ustawy domniemanie dotyczące zaprzestania zarówno przez rolnika jak i jego małżonka prowadzenia działalności rolniczej, które przy zastosowaniu rozumowania a contrario, daje podstawę do stwierdzenia, że sam fakt m.in. własności lub współwłasności gospodarstwa rolnego w rozumieniu przepisów o podatku rolnym stwarza domniemanie prowadzenia działalności rolniczej i w konsekwencji automatycznie skutkuje podleganiem ubezpieczeniom społecznym rolników na podstawie art. 7 i 16 wyżej powołanej ustawy rolnej, może zostać obalone. W oczywisty sposób taki pogląd przedstawił również Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 6 czerwca 2013 r., w sprawie III AUa 696/12, twierdząc, że prawidłowa wykładnia pojęcia zaprzestania działalności rolniczej użytego w art. 28 ust. 4 ustawy o ubezpieczeniu rolników wprost oznacza, że działalność rolniczej nie prowadzi ten, kto jej faktycznie nie prowadzi, niezależnie od tego, czy jest właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa rolnego.

Logicznym jest, że przy takim brzmieniu przepisu art. 28 ust. 4 cytowanej ustawy powyższa interpretacja odnosić się będzie również do małżonka ubezpieczonego rolnika. W niniejszej sprawie natomiast w sposób bezsprzeczny zostało wykazane, że wnioskodawczyni nie zamieszkuje ze swoim mężem, który jest właścicielem gospodarstwa rolnego. Nie pracuje również w jego gospodarstwie i nie osiąga żadnych korzyści z prowadzenia tego gospodarstwa. Ubezpieczona nie prowadzi przy tym żadnego rodzaju działalności rolniczej. Sam fakt pozostawania w związku z małżeńskim z osobą posiadającą gospodarstwo rolne, pomimo orzeczonej rozdzielności majątkowej, nie może natomiast w sposób automatyczny przesądzać o prowadzeniu działalności rolniczej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 3 października 2012 r., III AUa 46/12). Prezes KRUS nie przedstawił z kolei dowodów przeciwnych tym ustaleniom, ograniczając się jedynie do stwierdzenia, że mąż wnioskodawczyni jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 0,8125 ha oraz współwłaścicielem gruntów o powierzchni 0,3876 ha i 0,1169 ha, które również stanowią gospodarstwo rolne, co wedle organu jest dostatecznym uzasadnieniem na prowadzenie gospodarstwa nie tylko przez niego, ale także przez niezamieszkujejącą z nim od kilku lat małżonkę, a w konsekwencji skutkuje odmową

prawa do emerytury. Taka argumentacja nie może się ostać w świetle dowodów przeprowadzonych z inicjatywy ubezpieczonej.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy uznał, że wnioskodawczyni faktycznie zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, a więc spełniła wszystkie przesłanki do przyznania jej prawa do świadczenia. Powyższe skutkowało zatem zmianą zaskarżonej decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 4 lipca 2016 r., znak: (...), poprzez przyznanie M. S. prawa do emerytury rolniczej od dnia 1 czerwca 2016 r., tj. począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek o przyznanie świadczenia, o czym Sąd Okręgowy orzekł w pkt. 1 sentencji wyroku.

Jednocześnie w pkt. 2 wyroku Sąd Okręgowy na podstawie art. 52 ust. 1 Ustawy w zw. z art. 85 ust.1 Ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności, niezbędnej do wydania decyzji, w oparciu o treść art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ustalenie, że odwołująca spełniła warunek zaprzestania prowadzenia działalności rolniczej wymagało bowiem przeprowadzenia sądowego postępowania dowodowego, w tym dopuszczenia dowodu z zeznań świadków G. G. oraz P. S. oraz przesłuchania odwołującej. Organ rentowy nie ma tych możliwości dowodowych w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, gdyż ograniczony jest środkami dowodowymi wymienionymi w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz.U.2011.237.1412).

Zgodnie z art. 118 ust. 1a ww. ustawy w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Działając zaś na podstawie powołanego przepisu, Sąd wnioskując a contrario, nie stwierdził odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, powodującej opóźnienie w wypłacie świadczenia, mając na uwadze fakt, że dopiero wyniki niniejszego postępowania dowodowego pozwoliły na poczynienie wiążących ustaleń, mających wpływ na prawo ubezpieczonej do wnioskowanego świadczenia.

Wobec powyższego, Sąd orzekł jak w pkt. 2 sentencji wyroku.

SSO Włodzimierz Czechowicz

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)